

Spiggexplosion längs svenska Östersjökusten: orsaker och konsekvenser

Agnes Olin

Ulf Bergström, Johan Eklöf, Klemens Britas Eriksson, Jens Olsson

Stockholms
universitet

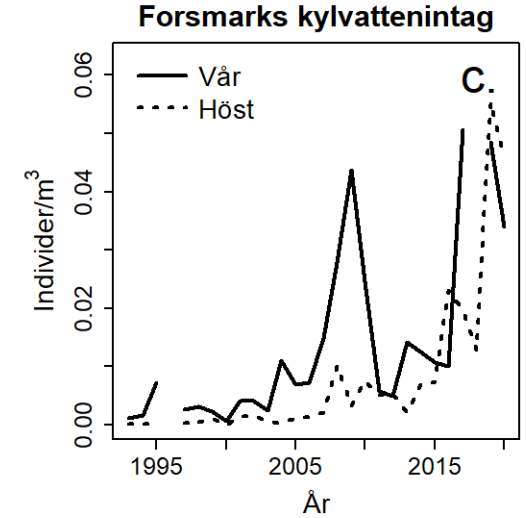
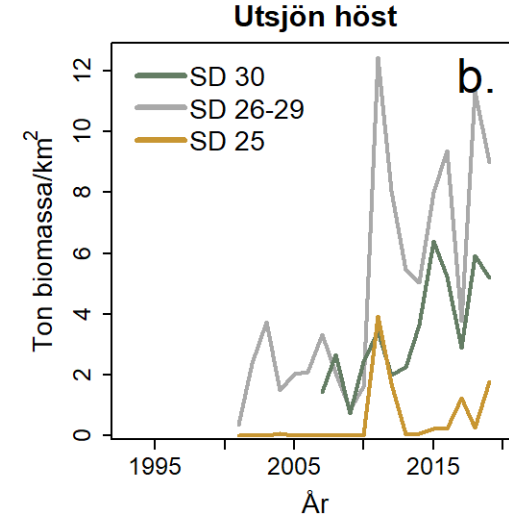
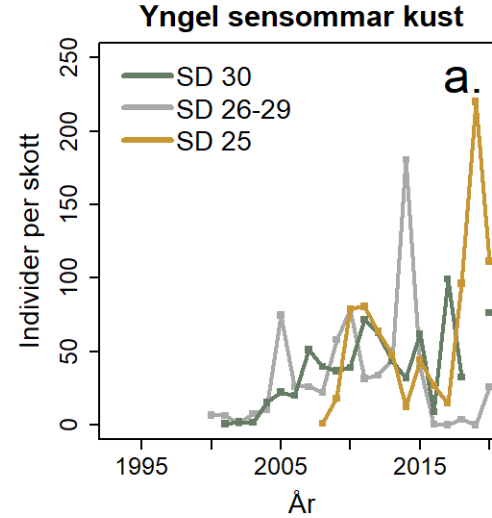
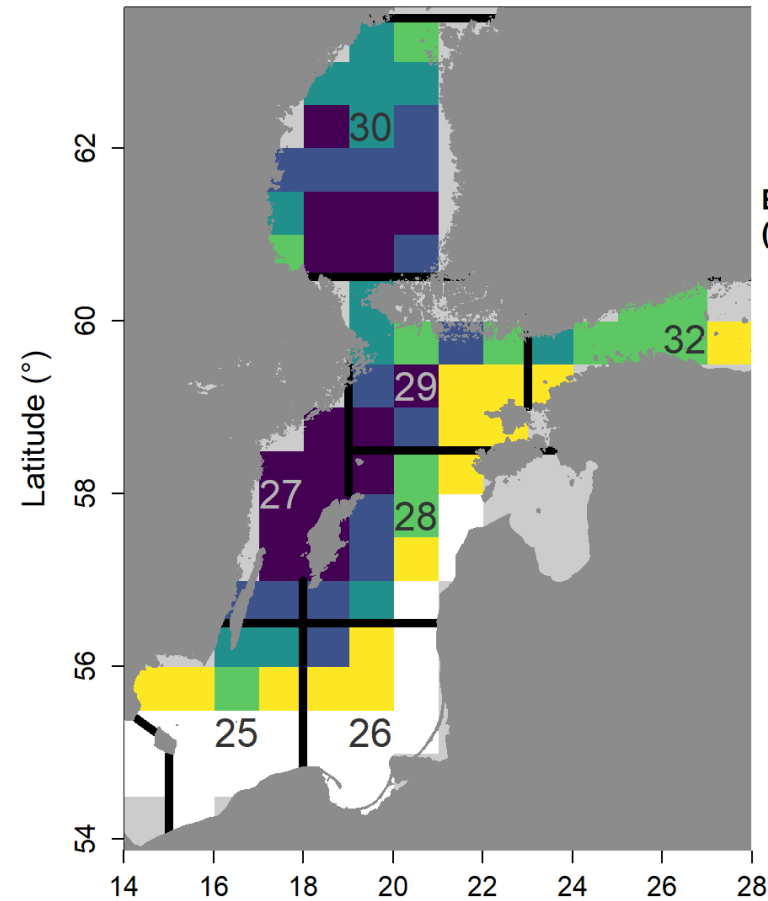
Storspiggen

- vanlig liten fisk som har funnits på plats länge i Östersjön
- kort livscykel, tolerant och anpassningsbar
- de flesta spenderar största delen av livet i utsjön men leker i grunda vikar vid ca 2 års ålder
- bred födobas av plankton och bentiska organismer samt fiskägg och -larver, föda åt fisk (t ex abborre, gädda, torsk, lax, strömming), sjöfåglar och vikare

Storspiggen (Gasterosteus aculeatus)
SLU

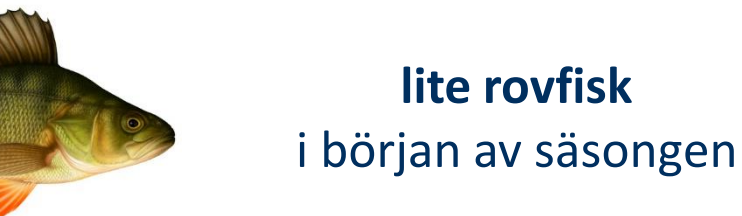
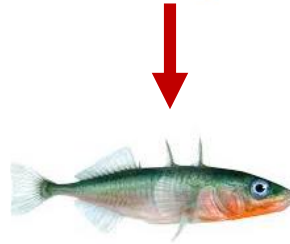
Snabb ökning av storspigg längs svenska Östersjökusten

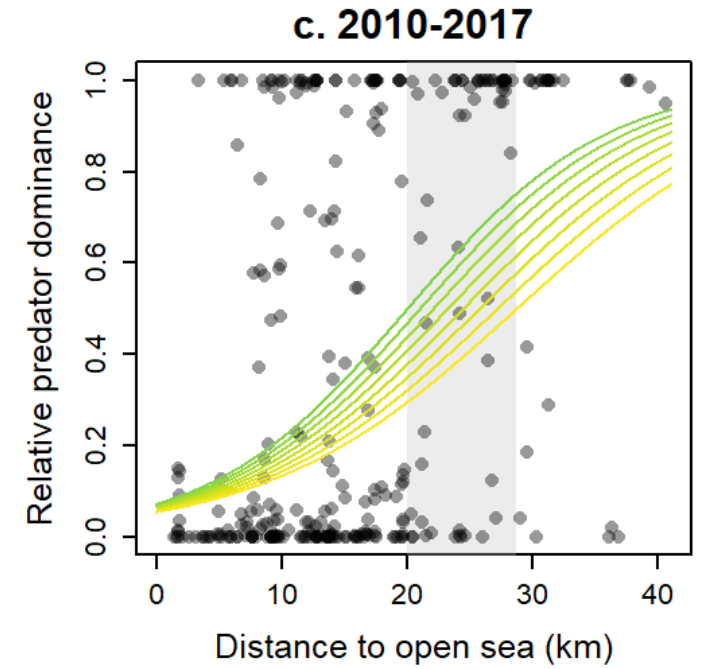
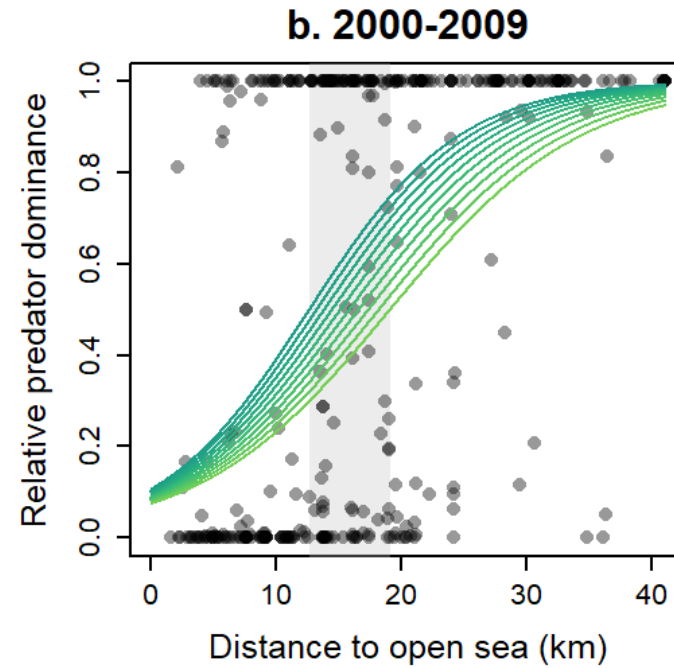
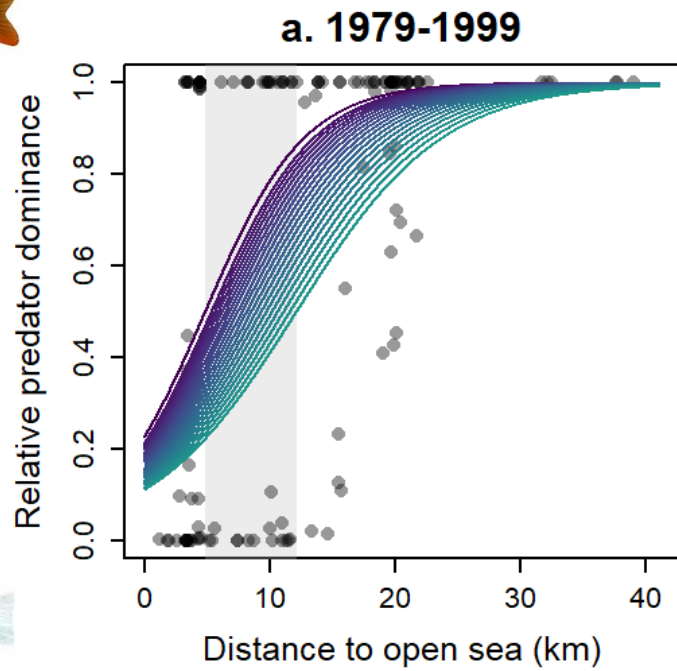
Varför har storspiggen ökat?

- Korta svaret: vi vet inte
- Långa svaret: troligtvis en kombination av:
 - **minskat predationstryck** från abborre, gädda, torsk och strömming
 - **minskad konkurrens** med strömming och skarpsill
 - **varmare temperaturer och övergödning** som skapar bra förutsättningar för födosök och lek

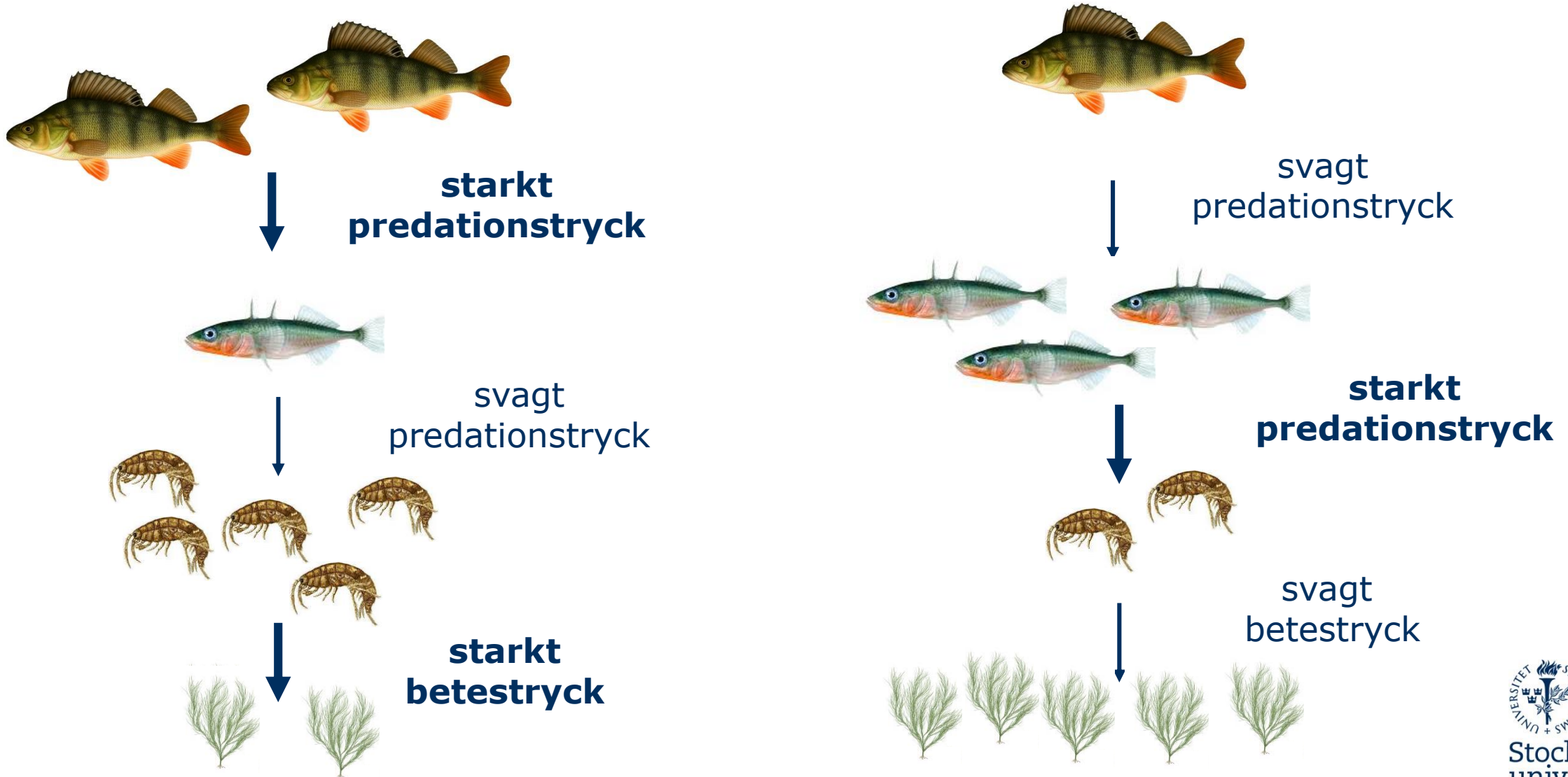
Bytet blir jägare

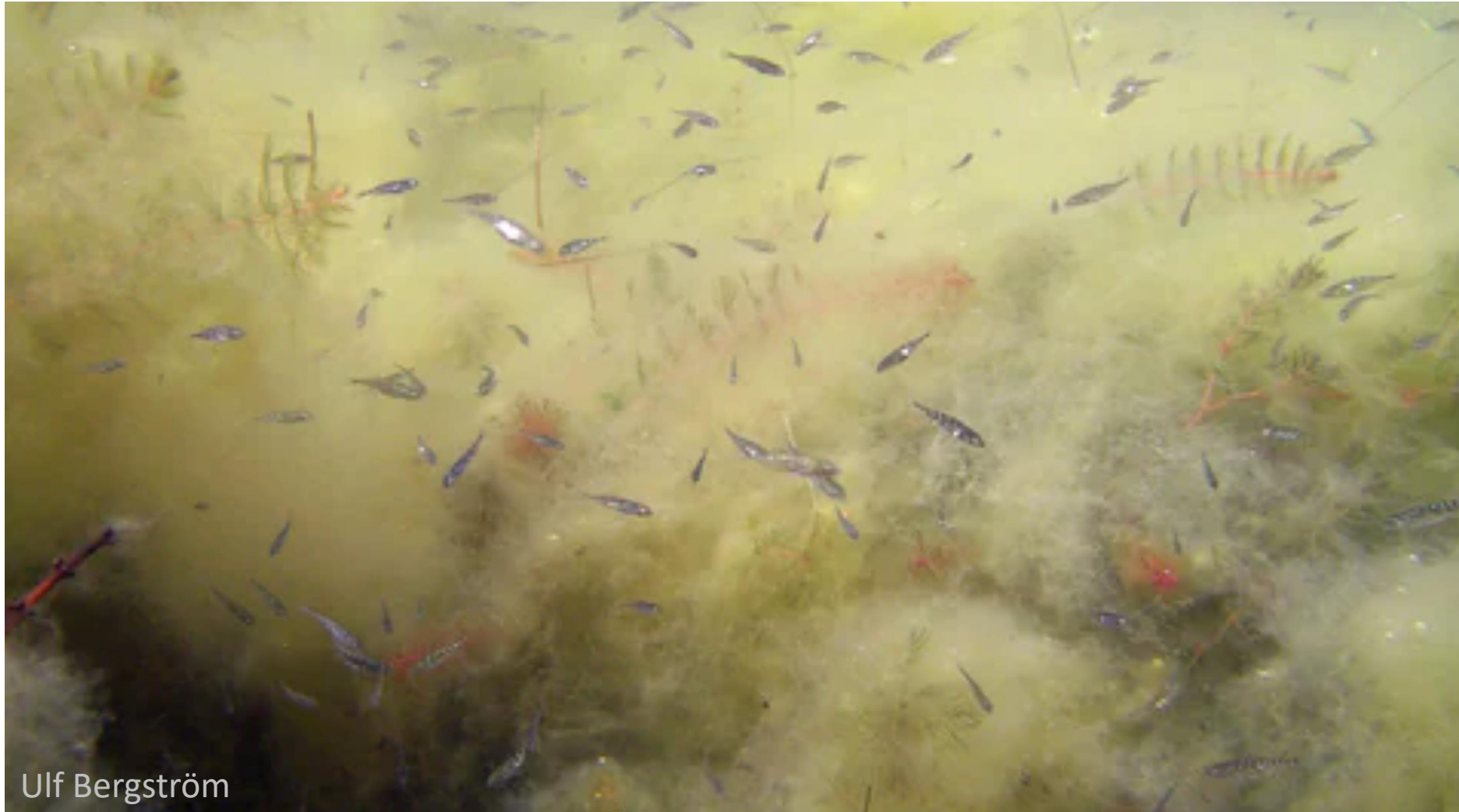
Spiggvågen drar in...

Trofisk kaskad → mer trådalger

Typisk spiggvik: mycket spigg och trådalger, lite rovfisk

Ulf Bergström

Stockholms
universitet

Vad betyder spiggökningen för förvaltningen?

- Stärkta populationerna av rovfisk och konkurrenter → system med mer (ekologiskt och ekonomiskt) värdefull fisk samt minskade övergödningssymtom
- Starkt intresse från fiskeindustrin men finns risker t ex bifångst
- Vi måste täcka igen kunskapsluckor

Tack för att ni lyssnade!

Tack också till ICES, Forsmarks Kraftgrupp AB samt länsstyrelser för data, Olavi Kaljuste, Anders Adill & Hedda Kjell Dahl för hjälp med sammanställning av data samt Havs- och vattenmyndigheten för finansiering